

Kem 87

Kem 87

1

AD
EXSEQVIALES HONORES,
V I R O
PERILLVSTRI EXCELLENTISSIMO
ATQVE EXPERIENTISSIMO
**D. ANDREAE ELIAE
BVCHNERO,**

S. R. L. NOBILI, CONSILIARIO, ARCHIATRO
ET COMITI PALATINO CAESAREO,
POTENTISSIMO BORVSSIAE REGI A CONSILIIS SANCTIORIBVS,
MEDICINAE ET PHILOSOPHIAE NATVRALIS IN HAC REGIA FRIDERICIANA
PROFESSORI PUBLICO ORDINARIO,
FACVLTATIS MEDICAЕ SENIORI, ALVMNORVM REGIORVM EPHORO,
IMPERIALIS ACADEMIAЕ NATVRAE CVRIOSORVM PRAESIDI,
REGIARVM ACADEMIARVM, ANGLICANAE, BEROLINENSIS, ET MONSPELIENSIS,
NEC NON
ELECTORALIS MOGVNTINAЕ, ET ARCHIDVCALIS FLORENTINAЕ
SODALI,
ATQVE AD AEDEM B. VIRGINIS MARIAE OCTOVIRO.

DIE XXX. IULII MDCCCLXIX.
PLACIDA MORTE DEFVNCTO,

CONSVETO ET SOLLEMNI RITV
DIE II. AUGUSTI
EXHIBENDOS
**FRIDERICIANAE PROCERES
ACCIVES,**

QVA PAR EST,
OBSERVANTIA INVITAT.

ACADEMIAE H. T. PRORECTOR
FRIDERICVS CHRISTIANVS IVNCKER,
PHILOSOPHIAE ET MEDICINAE DOCTOR,
HVIVSQVE PROFESSOR PUBLICVS ORDINARIUS,
ET PAEDAGOGII REGI NEC NON ORPHANOTROPHEI HALLNSIS
MEDICVS PRACTICVS CONSTITUTVS.

HALAE MAGDEBURGICAE,
FORMIS EXSCRIPSI FRID. AVG. GRVNERT.

Kem 37

i quis forte miratur, qui fiat, vt *Fridericiana* hucusque tam firmiter constituta, tantam nominis famam consecuta, tamque ferax viris, de Summis Principibus et vtraque republica optime meritis, fuerit: is mirari desinet, si cogitauerit, ei inde a primo initio, sub AVGVSTISSIMO RVM BORVSSIAE REGVM auspiciis, et *Indulgentissimorum Supremi Curatorii Praefidum* Patrocinio, haud paucos doctores adsuisse, multis fariae et solidae eruditionis gloria insignes, qui summa fide et dexteritate in id incubuerunt, vt iuuenum animos ad salutem humani generis promouendam formarent.

His merito accensemus Virum Perillustrem, Excellentissimum atque Experientissimum, D. ANDREAM ELIAM BVCHNERVM, S. R. I. Nobilem, Consiliarium, Archiatrum et Comitem Palatinum Cae- fareum, Potentissimo Borussiae Regi a consiliis sanctioribus, Medicinae et Philosophiae naturalis in hac Regia Fridericiana Professorem publicum ordinarium, Facultatis Medicae Seniorem, Alumnorum Regiorum Ephorum, Imperialis Academiae Nat. Curios. Praesidem, Regiarum Academiarum, Anglicanae, Berolin. et Monspel. nec non Electoralis Moguntinae

A 2

et

et Archiducalis florentinae sodalem, et denique ad eadem b. virginis Octo-virum, Virum per totam Europam celeberrimum, qui Fridericianam nostram per viginti quinque annos docendo, scribendo, et paeclare agendo illustrauit.

Quemadmodum vero *Vir Perillusiris* ad quaenam ardua veluti natus fuit, naturaque nihil tam alte constituit, quo ipsius virtus non potuerit eniti: ita in primis historiae naturalis, singularumque artis salutaris partium scientia adeo excelluit, vt sua aetate vix parem habuerit, nedum superiorem. Non sene veremur, ne adsequui aliquid dedisse videamur, cum facta multa atque illustria ea de re monumenta existant, quae fidem dictis conciliare queunt. Superbivit Fridericiana *Heffmannis*, *Stahlis*, *Albertis*, *Iunckeris*, *Schulzis*, quorum memoria nobis adhuc sancta et venerabilis est, quod medicorum Halensem ordini maximam celebritatem et auctoritatem parauerunt; sed hanc ipsam *Nofer*, his ad coelites evectis, non solum omni virium conatu est tuitus, sed etiam amplificauit.

Quo magis autem haec omnia in clarissima luce collocata sunt, eo magis in votis habuimus, vt BVCHNERVS mortalium rebus quam diutissime interesset. Fruebamur enim non solum Viro, copiosae eruditio-nis adparatu florentissimo, grauissimorumque munerum dignitate conspicuo, quod nostrae Academiae haud vulgarem splendorem peperit; sed etiam in eo tot conspiciebamus animi dotes, totque virtutum omnis generis ornamenta, vt saepe admirati simus, in uno, faurice natura, coiisse ea decora, quae vi plurimum inter plures, laude sua ceteroquin non defraudandos, distributa animaduertuntur. Quantam, quae sumus, predebat BVCHNERVS animi praesentiam, quanta pollebat oris facundia, quam acute, distincte et solide de rebus maximi momenti differebat, quam faciles erant ad ipsum aditus, quam erat affabilis et in sermone iucundus, quantam adhubebat in augendis eteriorum ingeniorum profectibus industriam, quam vacabat concatenatis laboribus, quos dies noetesque studiis tribuebat et litterarum commercio, quam blandus erat et comis, quem ad inferniendum cuicunque paratus, quam in stabilienda aliorum fortuna indefessus, et quanta denique morum elegantia publice privatim comparebat!

Sed eheu! Vot*a* nostra in cassum iuerunt: Is enim, quem longissima vita dignum existimabamus, et pro cuius salute ardentissimas fundebamus preces, is, inquit, Deo ita iubente, mortalem vitam cum immortalis commutauit. Dolemus sane et lugemus iacturam, quam in BVCHNERO fecimus, qui, dum viueret, nobis erat in delitiis; nunc vero, cum e vita abiit, grauissimas moerendi causas suppeditat. Et profecto, tristi huic fato impensius eramus illacrimaturi, nisi, altiori lumine collustrati, sciremus, modum luctui ponendum, adquiescendumque esse in

Dei

Dei voluntate, qui aeterna et sapientissima lege sanciuit, quando ingredi homines in hanc vitam, quando de ea decedere debeant. Interim nostri saltim est officii, ut memoriam tanti viri sancte conseruemus, et seris, si qui futuri sint, posteris commendemus, qui certe in BUCHNERI imagine numquam non habebunt, quod imitentur. Breuitati tamen studebimus in describenda *Viri* vita, quia alii iam hoc negotio laudabiliter perfundi sunt. Nos saltim notaru digniora adferemus, ea etiam addituri, quae occupari nondum potuerunt.

Quo minus ab hominum arbitrio pender, quo loco nasci, a quibus in lucem edi, quo tempore viuendi initium sumere velint; eo magis in aprico est, merito referri inter eximia Dei beneficia, in celebritate ortum esse, parentibus vii prudentibus, et virtutis haud fucatae cultoribus, atque in ea tempora incidisse, quibus scientiae mirum in modum et amplificantur, et nitidiori facie comparent. Sic enim propinqua spes ostenditur, fore, ut, sub sollicita parentum de recte formando tenello cura, multitudo et praestantia egregiorum exemplorum ipsam pueritiam ac iuuentutem ad honesta queuis et laudabilia flectere, et ad imitationis studium incendere possit. Atque haec prima diuinae benignitatis munera Noſter largiter obtigerunt. Patriam enim habuit Erfordiam, musarum sedem tum antiquissimam, tum celeberrimam, in qua lucem adspexit V. Idus April. A. O. R. MDCC, cum breui ante noua quasi vita studiis in Germania reddi coepisset. Patrem natus est Virum plurimum reuerendum et doctissimum, M. WOLFGANGVM HENRICVM BÜCHNERVM, Xenodochiorum pastorem, gymnasique senatorii, ut et aedis scholaeque Iohanneae, itemque orphanotrophei euangelici ephorum; matrem vero coluit BARBARAM DOROTHEAM APFELSTEDIAM, matronam honestissimam, et verae pietati deditam. Cum vero pater, qui et ipse scientiis probe tinctus erat, pro mentis sagacitate satis mature integereret, quas excellentes animi dores in filium natura contulerat; itaque omnem lapidem mouit, ut eae suo tempore vberrimos fructus ferrent.

Neque res successu caruit: vix enim decimum annum viuendo attigerat, cum iam dignus haberetur ex schola Augustiniana transire in gymnasium senatorium. Qualem vero se hic gesserit Noſter, vel ex eo perspicitur, quod gymnasii Director, STIELERV, ipſi, quamvis sextum supra decimum annum nondum supergresso, propter insignes, quos sibi comparauerat, profectus, atque incredibilem, quo flagrabat, discendi ardorem, auctor erat, ut ad academica studia se conuerteret.

Atque in hoc quidem campo felicissime decurrit. Philosophiae nimis operam nauauit, tam veteri, praeeunte in Logicis, Metaphysicis et Physicis P. MARIANO BROCKIE, monacho Augustiniano; quam recentiori, Rüdigeriane, cuius praeceptiones ipſi inflauit frater germanus,

GEORGIVS HENRICVS, artium Magister et Pastor hodie Seebacensis, vir doctissimus et de litteris bene meritus. Neque *Noſtrum* poenituit, veterem philosophari rationem cum noua coniunxit: sic enim facile obseruanit, nostra aetate partim sat obsoleta, nouo tantum habitu induita, in scenam iterum produci; partim vero alia, profligatis noxiis erroribus, in exilium missis qualitatibus occultis, neglectis tricis atque ambagibus, vel rectius, vel distinctius, vel certius dici, nostrisque luminibus tenebras scholasticas egregie dispelli. Cui etiam id accessit, quod *Noſtro* priscae proponendi rationis notitia subinde adiumento fuerit, ut scripta maiorum, quibus haud raro multum boni inest, eo melius intelligerer. Non tamen contentus erat *Noſter*, philosophiae placita memoria tenuisse, et mente magis magisque pertractasse; sed recte simul arbitrabatur, se non posse citius ad certitudinem deduci, quam si, quae didicerat, aduersus aliorum obiectiones defendere valeret. Quam ob rem, ne aliquid eorum omitteret, quod ipsi viam ad solidiorem cognitionem, atque ad ingenii vires acuendas muniret, primum priuatim, deinceps vero, vix vnius anni ciuis academicus, publice etiam, *an poffit dari bonum aliquod iucundum et utile, quod non fit bonum?* sub eodem Augustini discipulo disputauit. Ex eiusmodi exercitationibus *Vir Excellentissimus* inter alia hunc fructum reportauit, vt ignea, qua pollebat, indole adiutus, admirando prorsus orationis flumine latina verba faceret; non tamen, quod sapienti educationi debebat, cum adfectuum tumultu, sed modestia indulso comice. Quibus praesidiis instruetus ad naturae adyta reseranda animum adiunxit, vt deinceps in arte salutari, cui excolendae se consecrauerat, eo felicius progressi possit, probe gnarus, illum Medici nomen non mereri, cui natura ipsa ignota est. Quam ob rem lateri imprimis adhaecit **GEORGII VOLCMARI HARTMANNI**, viri, in philosophia repurgata, et disciplinis ad sanandi artem pertinentibus, versatissimi, qui eas omnes ipsi, genuinis vſus principiis, ordine maxime naturali, explicit.

Quo pacto sibi **BVCHNERVS** tales in medendi scientia adquisiuit profectus, quales rarissime in tam tenerae aetatis adolescentes cadere solent. Ut vero in dies maiora caperet incrementa, anno huius seculi decimo nono circa auctumnum *Halam* petuit, ad quam, tamquam ad mercatum, ex omnifere Europa, qui solidae eruditio[n]i vacare constituerant, confluabant, anatomiae, botanicae, chemiae et chirurgiae operam studiose impensurus. Cum igitur se **HOFFMANNI**, Viri post fata etiam praecepua quadam ratione collendi, disciplinae totum traderet, et praeterea ab ore aliorum, meritorum gloria illustrium, **ALBERTI**, **COSCHWIZII**, **BASSII**, **BVXBAVMII**, penderet: laetabundus intellexit, se nunc demum votorum plene compotem fieri, insatiabilemque in adyta rerum penetrandi cupiditatem expleri. Quemadmodum vero **BVCHNERVS** se per omnem vitam felicem praedicauit,

quod

quod incomparabili tantorum Virorum institutione sibi frui licuerit: ita habuerunt etiam ipsius Praeceptores, quod sibi de discipulo, eminentibus animi dotibus praedito, a propaedeumatibus bene instructo, incredibili discendi cupiditate incenso, et ad maiora strenue contendente, gratularentur.

Exacto integro triennio, ad *Lipsiensem* academiam conuersus, eumdem vrgere cursum non destitit; et præterea *Argentoratum* proficiisci, fama virorum, Anatomiam et Chirurgiam ibidem docentium, allectus, voluit. At enim vero cum lues per quasdam Galliae regiones grassaretur; mutato, ex voluntate parentum, consilio, litterariam peregrinationem per Sueiam, Franconiam et Saxoniae inferioris partem suscepit, ex præstantissimorum medicorum colloquiis suos thesauros locupletaturus.

Quibus ita feliciter confectis, redux in patriam, vnius supra viginti anni iuuenis, supremis in Medicina honoribus, vbi sine præside *de atrocissimo sequioris sexus flagello, passione hysterica, plaudentibus omnibus, publice disputauerat*, condecoratus fuit. Prout vero *Vir optimus penitissime perspiciebat*, illum demum axiomaticoctorali vere ornari, qui ipsummet haud infitiandis eruditionis documentis ornat: ita nihil sibi prius nihilque antiquius esse sicut, quam ut quavis data occasione re ipsa ostenderet, se doctoris dignitate haud indignum esse. Aperuit eum in finem lectiones medicas, scripta in lucem emisit, selectiora Physices et Iatrices capita complexa, aegrisque, suam opem implorantibus, et consilio adfuit et auxilio.

Iam non potuit diutius *B VCHNERI* nomen in obscuro latere, aut intra *Erfordiae* limites subsistere; sed eruditio orbi paullatim innouit, atque ex eo nouis subinde honoribus auctus fuit. Praeterquam igitur, quod ordo philosophicus ei A. MDCCXXVI. Magisterii iura et Priuilegia tribuebat, Praeses Academiae naturae curiosorum, Ill. SCHROECKIVS, eodem anno ipsum in collegarum numerum, *BACCHII*, celebris quondam medici, *GALENO* commemorati, nomine insignitum, recepit; nec ita multo post *Serenissimus Dux Isenensis* Physici spartam in ditione Rudestaettiana ipsi quam clementissime commisit; et denique A. MDCCXXIX. mense Junio, post obitum cl. *FISCHERI*, Professor institutionum medicinae, huiusque facultatis Adfessor praeter ordinem, constitutus est; quod munus, præmisso programmate, *de combinandis antiquorum et modernorum dogmatibus*, adiit, eidemque ita præfuit, vt, qui ipsum præeuntem gnauiter sequebatur, se in eruditione medica multum profecisse, grati profiterentur.

Quod vero magnis ingenii in more possum est, vt oblatis opportunitatibus sine mora veantur, obtentuque arduis potiantur, nullis difficultatibus deterriti; id nostro etiam contigit. Ad omnia attentus, omnia in viis suos conuertens, nullam occasionem e manibus elabi passus est, qua insignem eruditionem, iam comparatam, aut confirmaret, aut nouis luminibus perfunderet, aut amplificaret; eumque in finem dies noctesque legit, lecta mente

mente voluit, scripsit, impigro labore aliorum commoda promouit, et, quam fieri potuit, semper et ubique praeclarissime egit.

Quanto maior autem erat Büchneriana doctrinae, altius quotidie surgentis, gloria, tanto maioribus adfiebatur proemii. Etenim IOHANNES IACOBVS BAIERVS, Academiae N. C. post SCHROECKIVM Praeses, A. MDCCXXXII. Adiuncti illius collegii honore eum induit, eidemque anno mox insequebatur, post ETTMÜLLERI obitum, Ephemeridum societatis istius dirigendarum curam tradidit; quin immo, pie defuncto Illustri BAIERO, tanta fuit meritorum ipsius de litteris partorum existimatio, ut, conspirante adiunctorum voluntate, Praeses splendidae Societatis designaretur, quocum loco honores Comitis Palatini, Archiatri Caesarei, atque S. R. I. nobilis, ex priuilegio Caesareo coniuncti erant.

Et profecto BVCHNERVS vnu omnium maxime erat idoneus, in quem conferri illustris haec dignitas poterat. Ut enim iam nihil dicamus de praeclara et diffusa eruditione, morumque grauitate, qua longe plurimis anteibat, nemo erat in conciliandis sibi animis ipso felicior, nemo in diiudicandis ingenii perspicacior, nemo concatenatorum laborum patientior, nemo in expediundis negotiis promtior, nemo denique in circumspiciendis aliorum commodis vigilantior, nemo in iis conquirendis diligentior. O beatam societatem litterariam, cuius caput tot virtutibus fulget! Vnde nec mirum est, Academiam N. C. hoc praefide, et magis stabilitam, arque aduersus aliorum insultus masculine defensam, et magis fortunatam, et numerosiorem et splendidiorum evasisse. Hic vero ne verbis quidem opus est, cum rerum adsint testimonia. Primo enim variis scriptis de ea optime meruit, quorum catalogum exhibet BOERNERVS, Vir clarissimus: ¹⁾ quibus iure addimus, eius sub praesidio in lucem exiisse Volumina VI. posteriora veterum, et tomos III. nouorum auctorum Academiae Imperialis N. C. Inprimis autem sine honorifica mentione dimittere non possumus tum *Academiae Sacri Romani Imperii Leopoldino-Carolinae N. C. historiam*, hic Halae MDCCCLV. euulgatam, qua cuncta, quae ad hanc societatem, orbi eruditto, arti medicae, immo toti humano generi tam salutarem pertiner, ut accuratissime, ita elegantissime, exponuntur; tum vero etiam *Academiae N. C. bibliothecam Physicam, medicam, miscellanam, partim sociorum munificentia, partim ipsius sumptibus comparatam*, quam A. MDCCCLIV. publici iuris fecit. Et certe, si adparatum hunc librarium spētes, multis nominibus BVCHNERO obstrictam se sentit illustris Academia, partim quod eum, vna cum museo curioso, A. MDCCXXXVII. Noriberga Erfordiam translatum, atrio splendidissime exornato, amplio pariter atque inferius concamerato, mandauerit; partim vero, quod satis spectabili optimi generis lib-

rum

¹⁾ In den Nachrichten von den Lebensumstaenden und Schriften berühmter Aerzte, in zweyten Zehenden des ersten Bandes p. 281. sqq.

rum numero eum auxerit. Cum enim b. BAIEVS, *Noſtri* in officio antecessor, vix CXCIV volumina collegisset; iam numerabantur A. MDCCCLX volumina MDL X V i quibus deinceps plura acceſſerunt. Quae vero incrementa cepit bibliotheca, eadem ſibi gratulari potest ipsa Academia, cui inde ab anno MDCCXXXV. vsque ad finem anni MDCCCLXIII. adscripti ſunt ſocii CCXIV. quos inter ſunt Sereniffimi Principes, Celfiſſimi Comites, Perilleſtres liberi Barones, pluresque Viri generoſiſſimi, et praeterea ci- vici ordinis multi, magnam nominis celebritatem ex incomparabili, qua florent, eruditione iam dudum adepti, qui omnes Academiae non ſolum ſplendorem conciliant, ſed etiam diligenter elaboratis et tamquam eluci- bratis scriptis egregie proſunt.

Vnum ſupererit, ſilentio minime praeteretundum, quod *Perilluſtri* BVCCHNERO ſingulari gloriae, totique Societati honori cedit. Poteſtatem enim obtinuit, glorioſiſſimae memoriae Imperatorem CAROLVM VII. vna cum WIDMANNO, A. N. C. illius temporis Directore, A. MDCCXLII. mense Iunio, adeundi, auguſtam *Ipsius* manū osculandi, et priuilegiorum A. N. C. confirmationem quam demiſiſſime rogandi. Quae ſupplices preces apud Auguſtissimum Imperatorem tantum valuerunt, ut priuilegia, ab iniui- diſſimo LEOPOLDO confeſſa, atque a Glorioſiſſimo CAROLO VI. reperita, non ſolum denuo rata et ſtabilia eſſe iuſſerit; ſed etiam, qua erat Optimus CAROLVS VII. excelsa clementia, et, quo ferebatur in ſcien- tias animo, magnanimititer amplificauerit. Quam eſtuiſſima porro gratia *Il- luſtrifſimus S. R. I. comes a KOENIGSFELD*, vicarius Imperii germanici Cancellarius, ea occaſione *Noſtrum* proſecutus fit; et quam ſummam mu- nificentiam teſtataſ fecerit *Eminentifſimus Elektor Moguntinus*, PHILIP- PVS CAROLVS; commemoratu quidem digniſſimum iudicamus, hic vero omittimus, cum ipſe BVCCHNERVS in ſua, quam ſupra laudaui- mus, historia A. N. C. hanc tantam Summorum Imperantium, nec non au- lae Procerum, clementiam, munificentiam, et gratiam ſummis laudibus iam extulerit, atque ad posteritatē transmiferit. ²⁾)

Quae nominis celebriſtas huic ſueque Germaniam repleuerat, ea etiam ad Ruſſos pertigit, interprete FISCHERO, Archiatro, Viro incomparabili, cuius etiam commendatione effeſtū: eſt, vt *Glorioſiſſima ANNA, Mo- covitarum Imperatriz*, medici aulici ſpartam fatiſ optimam *Noſtro* offerri iube- ret, cum facultate, Germaniam poſt quorundam annorum moram, reperen- di, ſi ita luberet. Et fruiturus quoque erat *Potentifſimae Principis* clemen- tia, niſi grauiſſima impedimenta obſtituerent.

Qua re permotus *Eminentifſimus Moguntiae Elektor*, vt, quanti faceret hoc terrarum ſuarum decus, ſignificaret, BVCCHNERO publicam chemiac professionem, vna cum loco in facultate medica ordina-

²⁾) p. 247. — 53.

rio, A. MDCCXXXVII. mense Septembri demandauit, quam auspiciatus est edito programmate de *Chemia, complura abdita naturae mysteria accurate explanante, et exakte saepius imitante*. Quibus plausibus et honorum testificationibus calculum paullo post adiecit *Academia Scientiarum Berolinensis*, quae sibi A. MDCCXXXVIII. Virum, tot meritis conspicuum, socium adsciscere non dubitauit. Tantum vero absuit, ut *Vir Excellentissimus vel fastu turgidus, vel in bene agendo remissior factus sit, ut potius orbi eruditio, studiose iuuentuti, maleque se habentibus, summa fide, solida eruditione, et euentu felici, operam suam collocauerit, ipsamque inuidiam, quae virtutis comes esse solet, sua virtute prostrauerit*.

Cum vero Cathedra Hierana Virum, tot praeclaris facinoribus cognitum, tot honoribus auctum, tot laudibus doctorum hominum celebratum, vix caperet: Deo optime nobis prouidente, accidit, ut ab *Augustissimo Borussorum rege, FRIDERICO II. Domino nostro longe Clementissimo*, post obitum b. SCHVLZII, sub finem Decembri MDCCXLIV. Halam vocaretur, ut Medicinam pariter atque Physicam doceret, *Potentissimoque Regi a consiliis esset sanctioribus*. Adiit hanc prouinciam anni sequentis mense Junio, eamdemque tanta dexteritate, fide, cura et gloria per longam annorum seriem administravit, ut Academia Halensis merito habeat, quod sibi de tali Professore gratuletur. Praeterquam enim, quod auditores, qui vnde cumque ad ipsum confluxerunt, omnis generis docteina, haud interrupta diligentia imbuuit, atque ad altiora contendentibus numquam non consilio et auxilio adfuit, et denique scripta quam plurima, quibus difficillima et nobilissima argumenta excusfir, cum orbe erudito communicauit; in id simul omnes ingenii neruos intendit, ut, quaecumque in commodum *Fridericiae* cedere poterant, pro virili efficieret. Quae sigillatim exponamus, necesse non est, cum in nostrum omnium notitia versentur; sicuti etiam vel verbo significasse satis est, quod Serenissimi Principes, aliquique vtriusque reipublicae Proceres, morbis adflicti, magno numero ad sanitatem reparandam BVCH-
NERO vni sint.

Ex eo tempore praestantiae Büchneriana fulgor exterorum oculos adeo perstrinxit, ut societas eruditae, intra et extra Germaniam stabilitae, quibus nondum adscriptus erat, certatim de eo sibi conciliando cogitarent, opinatae, sibi haud vulgare decus accessurum, si arctiori cum ipso coniunctione fruerentur. Itaque sub initium A. MDCCCLV. *Academia scientiarum Regia Monspeliensis*; ineunte A. MDCCCLVI. *Academia Electoralis Moguntina*; sub finem A. MDCCCLIX. *Caesarea Societas Botanica florentina*, et, quod *Nostrum* maxime honorificum est, A. MDCCCLXIII. *Regia Anglicana scientiarum Societas*, ipsum collegam suum esse voluerunt. Plura cumulare possemus, *Nostrum* perquam gloriofa; sed ohe, iam satis est laborum, satis meritorum, satis honorum, satis gloriae!

Super-

Supersunt res familiae *Vir Perillustris*, quas in vitæ eius descriptione prorsus conticescere non decet. Coniugem itaque A. MDCCXXIX. d. VI. Sept. duxit CORDVLM MARIAM, vnicam PHILIPPI THEODORI VERPOORTENII, S. S. Theologiae Licentiatu, et in illustri, quod Coburgi floret, Gymnasio academico eloquentiae et graecae linguae Professoris publici ordinarii, filiam, Virginem, omnium sexus sui virtutum decoribus ornatissimam, quam in dulci matrimonio, quod improle tamen mansit, per integros triginta annos habuit, praematura autem morte sibi A. MDCLIX. d. VII. Sept. erexit luxit.

Transit deinde *Vir Perillustris* post quinquennem viduitatem MDCCXLIV. d. II. Maii ad vota secunda, sibique tori sociam elegit MARTHAM IVIDITHAM, natam BOERNERIAM, *Vir* quondam Excellentissimi atque Experientissimi, D. IOH. HIERONYMI KNIPHOFII, Fac. Med. Erford. Senioris et Assessoris primarii, Pathol. et prax. Prof. publ. ordin. Acad. N. C. Adiuncti et Bibliothecarii, Viduam, Matronam nobilissimam, et optimarum virtutum illustribus decoribus instruictissimam, quae tenerimo amore, et singulari animi constantia, posthabita sui ipsius cura, *Perillustre maritum* ad extremum vsque halitum complexa est; cui matrimonio nihil fere nisi perpetuas desuit.

Placuit enim Deo, Summo rerum humanarum arbitro, BUCHNERVM, diurniore lucis vsura longe dignissimum, nobisque numquam non desideratissimum, rebus mortalium opinione nostra citius eximere. Quae vero ultima fata *Vir Perillustris* fuerint, verbis ill. EBERHARDI, quem beare defunctus inter amicos e paucis referre solebat, describemus. „Iam „ante aliquot annos, ita inquit *Vir Excellentissimus*, rheumatismo leuiori „laborare incepit *Vir Perillustris*, qui humerum et brachium infestabat; „quem sanitatis sue hostem cum minus aestimaret, sub initium anni „MDCCXLVII. incidi in febrem catarrhalem, cum peripneumonia con- „iunctam, quacum per aliquot hebdomadas conflctabatur. Cessit tandem „febris optimis remediis; sed restitans pectoris affectus asthmaticus, cum „tussi semper recurrente, demonstrauit, morbum non esse ita profligatum, vt „omnis peccans materia excreta fuerit. Immo ipse *Vir b. augurabatur, rheu-* „maticam illam materiam ad peccus iam esse delatam, ibique fixam veluti se- „dem elegisse. Cererum haec pectoris affectio a subeundis suis officiis non „detinuit Nostrum, quibus quippe semper summa diligentia vacabat. Ve- „rum superiori anno recruduit malo sane omine, post suscepit iter, et no- „vum febris catarrhalis insultum, pedum affectus, quo iam ante triginta, „et quod excedit, annos laborauerat *Illustris Vir*. Vlecula dolorifica fini- „strum primo, deinde etiam dextrum crus obsidebant, quibus successive „austris, vlcera oriebantur, pus copiosum plorantia. Spes quidem adfulsit „aliqua, pedum hunc morbum aut superari, aut minui certe posse, cum pur-

„pura scorbutica in toto corpore erumperet. Sed frustranea ehen! fuit haec exspectatio. Ita nempe superata purpura augebatur morbus, ut, doloribus admodum, noctu inprimis, saeuientibus, omnis fere somnus ab oculis eius abesset, et per plures menses extra lectum sedenti paululum somni liceret capere. Variis remedii in cassum adhibitis, tandem cortice Peruviano, cum rhabarbaro remixto, per aliquod tempus quotidie larga satis dosi adsumto, minui morbus videbatur, ita ut et fontis Selterani vsum iam coniungere cum reliqua medicatione inciperet. Sed eheu! tristis ei nuntius adfertur de morte optimi amici, *Illustris Trew*, Acad. N. C. Directoris. Qua inopina morte ita affectus est *Venerabilis Senex*, ut vires statim prosternerentur, omnis appetitus periret, et somnus ab oculis abesset plane. Febris lenta maximopere augebatur, et pulsus continuo reddebat debilior, ita ut quarto tandem ab accepto fatali nuntio die, qui erat d. XXX. Iulii a. c. placidissime, mente Deo devota, exspiraret, cum viuendo explorisset annos L XVIII. et quatuor fere menses. „

Hoc igitur est memorabile vitae per omnia praeclare actae curriculum, ex quo cernere licet, subductum esse nostris oculis Virum, a varia eruditione instructissimum, sed absque iactantia; grauissimis in numero negotiis implicitum, sed sine tedium; maximis honorum dignitatibus praefulgenter, sed sine fastu; ad omnia officiorum genera paratissimum, sed sine spe commodi; egenorum perfugium, sed sine ostentatione; amicum et collegam, sed sine fucō et obrectandi libidine; strenuum virtutis cultorem, sed non sine humanae infirmitatis sensu; et denique cultus diuini obscuransimum, sed sine hypocrisi.

Quae cum ita sint, nemo non intelligit, non leuem nos pati iacturam, cum BVCHNERO, Viro optimo, carere iubemur. Quemadmodum vero vicem nostram merito dolemus; ita iure etiam venimus in communionem doloris moestissimae *Coniugis*, tertium *viduae*, pieratis in illustrem maritum omnibus partibus ita probe defunctorum, ut nihil omnino reliquum fecerit, quod vel acerrimus officiorum exactor posset desiderare. Luget illa cum Excellentissimis et Praenobilissimis *Filiis*, Viris, ad bonum publicum promouendum natis, et *filiabus*, omnia ornamenta et decora feminae sexus complexis: Luget vnicus, qui superstes est, *frater*, doctus grandaeus, de *Nistro*, ut supra iam tetigimus, a prima iuuentute valde meritus. Luget denique *fratrum* *soboles*, cum tota *splendidissima*, quounque patet, *familia*.

Nos Deum suppliciter oramus, veli moerentium lacrimas abstergere, prostratos animos erigere, omnigena felicitate eos beare, et *Illustris* in primis *Coniugis*, tertium ad solitudinem redactae, fidem, amorem et benevolentiam, beate *defuncto marito* praestitam, quam abundantissime remunerari.

UD 18
PICA

AD
EXSEQVIALES HONORES,
VIRO
PERILLVSTRI EXCELLENTISSIMO
ATQVE EXPERIENTISSIMO
**D. ANDREAE ELIAE
BVCHNERO,**

S. R. L. NOBILI, CONSILIARIO, ARCHIATRO
ET COMITI PALATINO CAESAREO,
POTENTISSIMO BORVSSIAE REGI A CONSILIS SANCTIORIBVS,
MEDICINAE ET PHILOSOPHIAE NATVRALIS IN HAC REGIA FRIDERICIANA
PROFESSORI PVBLICO ORDINARIO,
FACVLTATIS MEDICAЕ SENIORI, ALVMNORVM REGIORVM EPHORO,
IMPERIALIS ACADEMIAЕ NATVRAE CVRIOSORVM PRAESIDI,
REGIARVM ACADEMIARVM, ANGLICANAE, BEROLINENSIS, ET MONSPeliensis,
NEC NON
ELECTORALIS MOGVNTINAЕ, ET ARCHIDVCALIS FLORENTINAЕ
SODALI,
ATQVE AD AEDEM B. VIRGINIS MARIAE OCTOVIRO.

DIE XXX. IULII MDCCCLXIX

PLACIDA MORTE DEFVNCTO,

CONSVENTO ET SOLLEMNI RITV

DIE II. AVGUSTI

XHIBENDOS

**ANAE PROCERES
CIVES,**

QVA PAR EST,
SERVANTIA INVITAT.

**AE H. T. PRORECTOR
CHRISTIANVS IVNCKER,**
AE ET MEDICINAE DOCTOR,
ESSOR PVBLICVS ORDINARIUS,
NEC NON ORPHANGTROPHEI HALENSIS
PRACTICVS CONSTITUTVS.

**AE MAGDEBURGICAE,
CRIPSIT FRID. AVG. GRVNERT.**

